

Bemærkninger til forslaget

Der er i den seneste tid fra forskellig side rejst indsigelse mod, at regeringen vil lægge lov nr. 170 af 16. maj 1962 om nukleare anlæg (1962-loven) til grund ved godkendelse af uranpilotanlæg 2 på Forsøgsanlæg Risø. Denne fremgangsmåde, som er blevet foreslået af Risø, miljøstyrelsen og sundhedsstyrelsen, medfører, at miljøministeren uden om folketinget og uden den deraf følgende offentlige medvirken kan give tilladelse til bygning og drift af det ansøgte, herunder et anlæg til opbevaring af radioaktive affaldsprodukter.

Regeringens aktuelle anvendelse af 1962-loven strider utvetydigt mod regeringens tidligere afgivne løfter. Samtidig tilsidesættes folketingets omfattende arbejde i 1974-76 med en reform af 1962-loven, ligesom befolkningens mulighed for deltagelse i beslutningsprocessen i det store og hele bortfalder.

1. I forbindelse med fremsættelsen den 24. oktober 1975 af forslag til en ny lov om nukleare anlæg, der dels skulle rette op på den utilfredsstillende og utidssvarende procedure, som var nedfældet i 1962-loven, og dels sikre folketinget en central placering ved behandling af enhver ansøgning om etablering af nukleare anlæg i Danmark, erklærede daværende undervisningsminister Ritt Bjerregaard på regeringens vegne (Folketingstidende 1975-76, forhandlingerne sp. 588-589):

»Lovforslaget skal afløse den gældende lov om nukleare anlæg fra 1962, og da den lov rummer en utilfredsstillende procedure for behandling af *de ansøgninger, der kan komme på tale*, er det, som tidligere fremhævet, regeringens hensigt ikke at give tilladelse til opførelse af *atomkraftværker og andre anlæg*, før en ny lov herom er vedtaget.«

(Forslagsstillernes fremhævelser).

Regeringen garanterer således, at den herefter ikke vil gøre brug af 1962-loven. Til trods for denne garanti har regeringen i dag, med 1962-loven som lovhjæmmel, ønsket at give tilladelse til etablering af et affaldslager for radioaktive affaldsprodukter fra det eventuelle uranpilotanlæg 2 på Risø.

2. Regeringens fremgangsmåde rokker afgørende ved de forudsætninger, som et bredt flertal på otte partier måtte gå ud fra, da de i 1976 vedtog den nye lov om atomanlæg m.v. Disse partier tilkendegav under behandlingen af lovforslaget, at man var enig i regeringens synspunkt, at 1962-loven rummede en utilfredsstillende procedure for beslutninger vedrørende nukleare anlæg, og at folketinget burde inddrages centralt i en sådan beslutningsprocedure. Dette afspejlede sig bl. a. i ordførtalerne ved lovforslagets 2. behandling (Folketingstidende 1975-76, forhandlingerne sp. 9162-9201):

Erik Holst (S):

»Ligeledes er der blevet stillet ændringsforslag om, at folketinget ved en folketingsbeslutning ikke alene i givet fald skal give tilladelse til placering af det enkelte reaktoranlæg, men også til placering af anlæg til opbevaring og bearbejdning af bestrålet nukleart brændsel og af radioaktive affaldsprodukter. En tydelig skærpelse og en tydeliggørelse af lovforslagets intentioner.«

Kirsten Sparre Andersen (V):

Jeg synes, man kan sige, at de ændringer, lovforslaget har gennemgået på sin lange vej gennem folketinget, har resulteret i en formålstjenlig procedurelov.«

Kjærulff-Schmidt (FP):

»... så man må alt i alt sige, at der ved ændringsforslagene er sket en kraftig styrkelse af folketingets og de lokale myndigheders indflydelse i selve beslutningsfasen.«

Lone Dybkjær (RV):

»Noget af det, vi finder vigtigt, er naturligvis ændringsforslag nr. 4, navnlig det, at vi har fået affaldsproblemerne trukket ned i folketingssalen.« Og videre: »Jeg synes derfor, det er godt, at vi ikke endte med at adskille specielt det højradioak-